

KÚRIA

Bfv.II.731/2013/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év november hó 21. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A magántitok jogosulatlan megismerésének büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a pótmagánvádló jogi képviselője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pesti Központi Kerületi Bíróság 32.B.26.388/2012/2. számú, illetőleg a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 22.Bf.5230/2013/5. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. november hó 30. napján - tárgyaláson kívül meghozott - 32.B.26.388/2012/2. számú végzésével a terhelt ellen magántitok jogosulatlan megismerésének büntette miatt indult büntetőeljárást a Be. 267.§ (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.

A végzés indokolása szerint a pótmagánvádló sértett jogi képviselője útján a Budaörsi Városi Ügyészséghez 2012. május hó 29. napján vádindítványt nyújtott be a Btk. 178/A.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (3) bekezdés d) pontja szerint minősülő jelentős érdeksérelmet okozva elkövetett magántitok jogosulatlan megismerésének büntette miatt.

A pótmagánvádlói vádindítvány benyújtása az Érdi Rendőrkapitányság 13110/1852/2011. bü. számú nyomozás megszüntető határozatán, illetőleg a Budaörsi Városi Ügyészség B.3627/2011/5. számú panasz

elbírálásáról hozott határozatán alapult.

A végzés annak megállapítása mellett, hogy a sértett pótmagánvádlói fellépésének akadálya nem volt, a benyújtott vádindítvány pedig megfelelt a törvény által előírt alaki és tartalmi kellékeknek, tényállásként az alábbiakat rögzítette.

A terhelt 2008-2009. év szilveszterét egy négyfős társaságban, Sz.-né R. A. házában töltötte. A baráti összezejövetelen - a házigazdán kívül - a sértett, a terhelt és barátnője, B. A. vettek részt.

A terhelt a házba lépés időpontjától kezdődően ruházatába rejtett, professzionális hangrögzítőt használt, amely az este valamennyi történését, beszélgetését rögzítette, közel 6 és fél órás hanganyagot készített. A hangfelvétel elkészítéséről sem a sértett, sem a házigazda, Sz.-né R. A. nem bírt tudomással, arra felhatalmazást nem adtak.

E hangfelvételt - ismeretlen személy és pontosan meg nem állapítható időpontban - eljuttatta a Székesfehérvári Nyomozó Ügyészséghez. A Heves Megyei Bíróság előtt a pótmagánvádló sértett ellen hivatali visszaélés büntette miatt folyamatban volt büntetőeljárásban a kérdéses hangfelvétel a sértett nyilatkozatait tartalmazó részletét a vádhatóság bizonyítékként használta fel. A vádhatóság által felajánlott bizonyítékot a Heves Megyei Bíróság elmarasztaló ítéletében a pótmagánvádló terhére értékelte, így kétséget kizáróan rögzíthető, hogy a beszélgetések rögzítése, a hangfelvétel elkészítésének ténye a sértettnek jelentős érdekséreelmet okozott.

E tényállás alapján a Btk. 178/A.§ b) pontjába ütköző, és a (3) bekezdés d) pontja szerint minősülő jelentős érdekséreelmet okozva elkövetett magántitok jogosulatlan megismerésnek büntettével vádolták meg a terheltet.

Az elsőfokú bíróság a Be. 267.§ (1) bekezdés a) pontján alapuló eljárást megszüntető végzése indokolásában azt rögzítette, hogy a terhelt - annak ellenére, hogy fele részben a kérdéses lakásnak az elkövetéskor tulajdonosa volt - jelen bűncselekmény megvalósulása szempontjából számára a lakás idegennek, azaz másnak a lakásának tekintendő, mivel a kérdéses lakásnak nem volt használója, birtokosa, tehát a terhelt nem a saját, hanem más lakásában rögzítette a beszélgetést. Tényként állapította meg azt is, hogy a rögzítés helyszínéül szolgáló lakás a sértett számára is idegen, azaz más lakása volt.

Az indokolás szerint noha a hangfelvétel rögzítése magánlakásban történt, a kérdéses hangrögzítés nem magánlakásban folyó privát tevékenység, azaz a lakás használójának magánélet körébe tartozó cselekvéseinek beszélgetéseinek kifürkészésére, az intim szféra

megfigyelésére, rögzítésére irányult, hanem kifejezetten a terhelt és a sértettek vele folytatott beszélgetéseinek rögzítésére.

A bíróság álláspontjaként azt fogalmazta meg, hogy a beszélgetés rögzítésének a módja megfelel a tényállásban lefektetett "technikai eszköz alkalmazásával történő megfigyelés illetve rögzítés" kritériumainak, és az kétségtelenül titkosan, azaz az érintett tudta nélkül történt, ezen közléseket, információkat azonban a sértett nemhogy titkolta a terhelt előtt, hanem éppen a terheltnek szánta, az érintett tehát nyilvánvalóan azt nem kívánta előtte titokban tartani.

Miután megítélése szerint a terhelt cselekménye nem irányult még eshetőlegesen sem a kérdéses lakásban történt egyéb privát tevékenységének megfigyelésére, rögzítésére, hanem egyedül és kizárólag az összejövetelen folytatott, főként a sértett és a terhelt közt négy szemközt zajló beszélgetések során kifejezetten a terhelt tudomására hozandó közlések rögzítése történt, azaz önmagában a beszélgetés rögzítésével a sértett magántitokhoz fűződő személyiségi joga nem sérült, a cselekmény így nem tekinthető tényállásszerűnek. Ekként a terhelttel szemben indult eljárást bűncselekmény hiányában megszüntette.

Az első fokú végzés ellen a pótmagánvádló jogi képviselője 2012. december 20. napján fellebbezést terjesztett elő, mely fellebbezést a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2013. március hó 1. napján kelt 22.Bf.5230/2013/5. szám alatti végzésével elutasította, arra hivatkozással, hogy az nem jogosulttól származik, a pótmagánvád jogi képviselőjének nincs önálló fellebbezési joga. A fellebbezés elutasítása következtében a Pesti Központi Kerületi Bíróság végzése 2013. március hó 1. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú határozat ellen a pótmagánvádló - igazolt jogi képviselője útján - terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjára alapított okból. Indítványában sérelmezte, hogy az eljáró bíróság anyagi jogszabályt sértett, amikor a terhelt terhére nem állapította meg a vád tárgyává tett cselekményt, tekintettel arra, hogy a terhelt vonatkozásában a Btk. 178/A.§-a tekintetében valamennyi tényállási elem megvalósult.

Az indítvány kihangsúlyozta azt, hogy azon körülmény, miszerint a pótmagánvádló a terhelt irányított kérdéseire adott válaszaival információt osztott meg a terhelttel, nem szünteti meg ezen információk, közlések magántitok minőségét sem a terhelt, sem mások vonatkozásában. A pótmagánvádló bizalmas környezetben - többször saját hozzátartozóitól is elvonulva - beszélt a terhelttel, a társalgásra ekként bizalmi körben, ún. privát életterben került sor, a terhelt ezen beszélgetéseket rögzítette.

Másrészt a terhelt a vendégségbe eleve csalárd szándékkal, az információk (magántitkok) jogosulatlan megismerése, rögzítése, majd később ártó módon történő felhasználási szándékával érkezett, a beszélgetéseket ő irányította, célzottan kérdezett rá dolgokra.

Ekként nem bír jelentőséggel a felülvizsgálattal élők szerint az, hogy a magánvádló a kérdéses információkat "önként közölte-e" a terhelttel, mivel ezen információk (magántitkok) megismerése eleve a megszerzés és a rögzítés módjából adódóan jogosulatlanul került sor.

Miután a felülvizsgálati indítvány értelmében a pótmagánvádló magántitkokhoz fűződő személyiségi joga súlyosan sérült, ezért az eljárást megszüntető végzés hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, a büntetőügy érdemi tárgyaláson történő elbírálására utasítását indítványozta.

A Kúria az ügyben a Be. 420.§-ának (1) bekezdése és a Be. 424.§-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a pótmagánvádló jogi képviselője a felülvizsgálati indítványban foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

A terhelt védője szóbeli felszólalásában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta, erre tekintettel a megtámadott határozatok hatályában való fenntartását indítványozta.

A terhelt csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a pótmagánvádló és jogi képviselője felülvizsgálati indítványában megjelölt - a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416.§-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423.§ (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.

A Kúria mindenekelőtt a felülvizsgálati indítványt előterjesztő személy jogosultsága és a benyújtott felülvizsgálati indítvány joghatályossága kérdésében foglalt állást. A Be. 417.§ (1) bekezdés I/b. pontja értelmében felülvizsgálati indítvány benyújtására jogosult a terhelt terhére felmentés avagy az eljárás megszüntetése esetén a vádképviselési jogosítványokkal bíró pótmagánvádló. Ugyanakkor a Be. 418.§-ának (1) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére a jogerős ügydöntő határozat közlésétől számított hat hónapon belül lehet előterjeszteni. Jelen ügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 32.B.26.388/2012/2. számú eljárást megszüntető végzése 2013. március hó 1. napján emelkedett jogerőre, miután a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az ezen a napon megtartott tanácsülésen meghozott 22.Bf.5130/2013/5. számú végzésével az elsőfokú végzés ellen a védő által benyújtott fellebbezést - mint arra nem jogosulttól származó jogorvoslati kérelmet - elutasította. Ezt követően a pótmagánvádló - jogi képviselője útján - a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 2013. május hó 24. napján érkeztetett beadványában a büntetőeljárást megszüntető végzés okán a terhelt terhére felülvizsgálati indítványt nyújtott be.

A Kúria mindezen adatok alapján tehát megállapította, hogy a terhelt terhére a büntető eljárási törvény által feljogosított személy nyújtott be felülvizsgálati indítványt a törvényben biztosított határidőn belül.

A Kúria rögzíti azt is, hogy miután a Be. 423.§-ának (2) bekezdése értelmében a rendkívüli perorvoslati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, ily módon a megtámadott határozat meghozatala idején hatályban volt, 1978. évi IV. Büntető Törvénykönyvben (továbbiakban Btk.) foglalt büntető anyagi jogszabályok alapján döntött a felülvizsgálati indítvány felől.

Ennek során a felülvizsgálati indítványban a pótmagánvádló és jogi képviselője által sérelmezett anyagi jogsértések tekintetében felhozott érveket a Kúria nem osztotta.

A Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen - egyebek mellett - akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

Magántitok jogosulatlan megismerésének büntettét követi el a Btk. 178/A.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében az, aki magántitok jogosulatlan megismerése céljából másnak a lakásában, egyéb helyiségében, vagy az ezekhez tartozó bekerített helyen történeteket technikai eszköz alkalmazásával megfigyeli, illetve rögzíti.

A törvényi tényállásnak a b) pontos elkövetési magatartása tehát a magánlakásban történetek technikai eszközzel megfigyelése, illetve rögzítése, mégpedig magántitok jogosulatlan megismerése végett. A törvényi tényállásból is következően a magántitok jogosulatlan megismerése csak szándékosan követhető el. Emellett célzatos bűncselekmény, hiszen arra irányul, hogy a magántitkot jogosulatlanul megismerjék.

Jelen ügyben az irányadó tényállás szerint a terhelt a részben tulajdonában álló, de általa nem használt ingatlanban egy szilveszter esti baráti összejövetelen titokban rögzítette az este valamennyi történését, beszélgetését, köztük a sértettel való beszélgetéseit is.

A tényállás szerint a terhelt nem vitásan ruházatába rejtett elektronikai eszköz útján rögzítette az est valamennyi beszélgetését, a Kúria álláspontja szerint azonban nem a technikai eszköz holléte a lényeg, nem annak van jelentősége, hanem a magántitok jogosulatlan megismerési szándékának, annak, hogy a magánlakásban tartózkodó személyek magántitkát megfigyelje, rögzítse, így minden olyan bizalmas - csak szűk körben, illetve beavatottak előtt ismert személyi, családi, vagyoni helyzetre,

egészségi állapotra, szokásokra vonatkozó - tény, vagy adatot, amelynek nyilvánosságra hozatala a sértettre érdeksérelemmel jár [BH2004.170.].

A bűncselekmény jogi tárgya a sértettnek magántitka megőrzéséhez fűződő személyes joga.

Az irányadó tényállás szerint azonban az a körülmény, hogy a terhelt kizárólag a mással, így többek között a sértettel folytatott beszélgetéseket, vagyis a más által történt közléseket, elmondásokat rögzítette, a Kúria megítélése szerint nem vonható a magántitok jogosulatlan megismerése körébe. Az ügyben eljáró elsőfokú bíróság végzése helyesen tartalmazza, hogy a terhelt cselekménye nem irányult még eshetőlegesen sem a kérdéses lakásban az ún. privát életterben végzett tevékenység megfigyelésére, rögzítésére. Jelen esetben a terhelt és a sértett közötti beszélgetés során, ennek keretében **a sértett által a terhelt részére önként közöltek kerültek a terhelt által rögzítésre**, ami a terhelt részéről folyamatosan megismert adat rögzítésének tekinthető, nem pedig annak kifürkészésének, ekként magántitok jogosulatlan megismerésének.

A Kúria megállapítja, hogy pontosan ezen okfejtés miatt nincs jelentősége annak, hogy milyen tartalmú beszélgetés került rögzítésre a terhelt és a sértett között.

Amint azt a felülvizsgálattal megtámadott elsőfokú határozat tényállása is tartalmazza, a terhelt személyéhez köthetően kizárólag a magántitok megismerésének módja, rögzítése lett vád tárgyává téve, nem pedig a felhasználás. A Kúria az elsőfokú bíróság végzésének e körben kifejtett jogi indokolását tehát mindenben osztotta.

Minderre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság nem sértett büntető anyagi jogi szabályt, amikor azt állapította meg, hogy a terhelt terhére rótt magatartás nem valósít meg tényállásszerű magatartást, és ezért az ellene magántitok jogosulatlan megismerésének büntette miatt indult büntetőeljárást a Be. 267.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - bűncselekmény hiányában - megszüntette.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, melynek vizsgálatára a Be. 423.§-ának (5) bekezdése alapján köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426.§-a alapján - hatályukban fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.

A Be. 418. § (3) bekezdés szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2013. november hó 21.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
Bné